

Svensk Handkirurgisk Förening

Swedish Society for Surgery of the Hand

Verksamhetsberättelse för Svensk Handkirurgisk Förening 2016 - 2017

Under verksamhetsåret har styrelsen inriktat sitt arbete på att säkerställa adekvat utbud av SK-kurser för blivande handkirurger, etablera studierektorrådets arbetsformer, revidera nivåstruktureringsplanen handkirurgi vs ortopedi, uppdatera Diagnosboken och utveckla en applikation för denna samt planera det vetenskapliga mötet i Sigtuna 31 augusti -1 september 2017. I samverkan med Svenskt Kirurgiskt Råd har styrelsen även arbetat med att förbättra möjligheterna till kirurgisk träning i Sverige för de kirurgiska disciplinerna.

Styrelsens interna arbete under verksamhetsåret 2016-2017

Föreningens styrelse har under verksamhetsåret haft sex protokollförda telefonsammanträden och ett protokollfört lunch-lunchmöte i internatform i Sigtuna (9–10 februari 2017).

Styrelsens sammansättning blev efter årsmötet 2016-09-02 följande:

Anna Gerber Ekblom	Ordförande
Christina Ljungberg	Facklig sekreterare
Simon Farnebo	Vetenskaplig sekreterare
Per Fischer	Kassör
Peter Axelsson	IT-ansvarig
Annika Widerberg	Ledamot och utbildningsansvarig

Specialistutbildning och målbeskrivning

Socialstyrelsens beslut om den nya specialitetsindelningen och specialiseringstjänstgöringen trädde i kraft 1 maj 2015 och Handkirurgi är sedan dess egen basspecialitet. *Utbildningsboken i Handkirurgi*, som färdigställdes 2015, beskriver de specialitetsspecifika C-målen.

Utbildningsboken finns tillgänglig på hemsidan. A- och B-målen är specialitetsövergripande och SLF har i samverkan med specialitetsföreningarna tagit fram rekommendationer för dessa mål. Övergångsregler mellan de tidigare och nuvarande föreskrifterna om specialistutbildningen kommer gälla tom 2022-04-30.

Det handkirurgiska studierektorsrådet, som leds av utbildningsansvarig i styrelsen, arbetar gemensamt för en handkirurgisk specialistutbildning av högsta kvalitet vid alla regionkliniker. ST-studierektor i Malmö, Elisabeth Brogren, har tagit det fantastiska initiativet att starta en web-baserad självstudiekurs i handkirurgi baserad på Plastic Surgery, 3rd ed, Hand and Upper

Extremity, där nu över 80 svenska handkirurger, både ST-läkare och specialister, deltar.

SK-kurser

Svensk Handkirurgisk Förening har i samarbete med regionklinikerna i Sverige tagit fram ett kursutbud som skall täcka kraven i den specialitetsspecifika delen i målbeskrivningen för ST-utbildning i Handkirurgi. Dessa sju kurser ges löpande över 3,5 års period och upprepas därefter. Utöver dessa kurser ges även kurs i basal handkirurgi (Malmö) och kurs i mikrokirurgi (Göteborg) årligen. Varje regionklinik väljer själv om man vill delta i Socialstyrelsens upphandling av kursen eller ge kursen i egen regi. Kurser som upphandlas via Socialstyrelsen bör adresseras specifikt till blivande specialister i handkirurgi för att säkerställa att ST-läkare inom handkirurgi bereds plats på kursen. Föreningen har även en pågående dialog med Socialstyrelsen om behovet av att säkerställa att det regionalt och nationellt finns ett adekvat kursutbud vad gäller de specialitetsövergripande kurserna (A- och B-målen). För perioden 2019–2022 planerar Socialstyrelsen att upphandla ramavtal för SK-kurser, sannolikt via universiteten i landets olika regioner. Varje regionklinik bör ha en dialog med universitetet i regionen om man vill finansiera kursen via Socialstyrelsen.

SK-Kurser 2017–2020:

- Frakturer och senskador – Uppsala ht 2017
- Rekonstruktiv kirurgi vid större trauma mot övre extremiteten - Umeå ht 2017 (OBS! senarelagd till hösten samma år)
- Artros och Artrit – Örebro vt 2018
- Handledens skador och sjukdomar - Linköping ht 2018
- Barnhandkirurgi - Stockholm vt 2019
- Sentransfereringar - Göteborg ht 2019
- Nervskador och nerventrapment – Malmö vt 2020

Nationell arbetsgrupp Handtransplantation

Den nationella arbetsgruppen för handtransplantation har tidigare enats om nationella indikationer för handtransplantation. En artikel om handtransplantation i Sverige har nu färdigställts och denna kommer publiceras i Läkartidningen under året. Regionklinikerna i Göteborg och Stockholm är de kliniker som har meddelat att de har möjlighet att i framtiden utföra handtransplantation. Övriga regionkliniker har gett sitt stöd till projektet.

Som del i det nationella samarbetsprojekt mellan regionklinikerna i Stockholm och Göteborg, genomfördes i Madrid i juni en dissektionsövning arrangerad av Handtransplantationsteamet i Stockholm - HCTS (Hand Composite Tissue Transplantation Stockholm, www.HCTS.se)

Arbetsgruppen planerar också att göra en gemensam nationell etisk ansökan för handtransplantation. Arbetet med att skapa en nationell hemsida för handtransplantation har tillsvidare skjutits på framtiden.

Svenskt Kirurgiskt Råd

Svensk Kirurgiskt Råd har haft två möten under verksamhetsåret, höstens möte med Svensk Kirurgisk Förening som arrangör och vårens möte med Svensk Ortopedisk Förening som arrangör. Vid mötena har diskussionerna fokuserat på utbildning och fortbildning och

möjligheterna till kirurgisk träning inom de kirurgiska disciplinerna. På initiativ av Svensk Kirurgisk förening arrangeras under Kirurgveckan i augusti i år ett symposium inriktat på kirurgisk träning med efterföljande paneldebatt där bl.a. Prof. Lars Dahlin är inbjuden som föreläsare. Kirurgrådet kommer sedan ha ett uppföljande möte med Socialstyrelsen för att diskutera möjligheten att skapa ett kirurgiskt träningscentrum i Sverige.

Prof. Jens Schollin, regeringens ensamutredare av läkarnas utbildning och specialisering, presenterade sitt förslag till ny form av allmäntjänstgöring inkorporerad i grundutbildningen. Förslaget i stora drag går ut på att förlänga grundutbildningen med 12 månaders bastjänstgöring innehållande placeringar i öppenvård, akutsjukvård samt en valfri placering. . Efter denna bastjänstgöring erhålles läkarlegitimation.

Journal of Hand Surgery (Eur)

Vid årsmötet 2016 beslutades att behålla Journal of Hand Surgery (Eur) som medlemstidning. Tidningen finns sedan 2016 tillgänglig både i pappersform och elektroniskt via en App (JHS(E)). En artikel om svensk handkirurgi författad av Simon Farnebo publicerades i JHS våren 2017. <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1753193417698866>

Kvalitetsregistret HAKIR

HAKIR är ett nationellt kvalitetsregister för handkirurgi startat på initiativ av SHF 2010 och innehåller nu över 80 000 operationer. Registret omfattar alla sju regionkliniker i landet och även ett två privata vårdgivare. Resultaten från HAKIR ger en unik möjlighet till att identifiera förbättringsområden och till klinisk forskning inom handkirurgin. Fortsatt arbete görs för att öka täckningsgraden och höja svarsfrekvensen. Centrala arbetsgruppen för HAKIR utreder möjlighet till automatisk dataöverföring från journalsystem direkt till registret. En nationell arbetsgrupp i omvårdnad har tagit fram ett omvårdnadsformulär i HAKIR och detta testas nu i på Södersjukhuset, på Sahlgrenska och på Skånes Universitetssjukhus. En nationell patientinformation som finns sedan 2017 tillgänglig på HAKIR's hemsida www.hakir.se

Simon Farnebo är föreningens ordinarie representant i HAKIR's styrgrupp med Anna Gerber Ekblom som suppleant. Mer utförlig information om HAKIR lämnas vid årsmötet av registerhållare Marianne Arner.

Årsmötet i Sigtuna 2017

För femte året i rad hålls det vetenskapliga mötet och årsmötet på Sigtunastiftelsen den 31 augusti – 1 september. Tema för årets möte är *Hjärnkoll på smärta*. Som gästföreläsare har vi i år glädjen att presentera tre auktoriteter på ämnet; Gunilla Brodda Jansen, specialist i rehabiliteringsmedicin vid enheten för Rehabmedicin, KI, Nenad Stankovic specialist i handkirurg och algologi, och Rickard Wicksell, psykolog, sektionen för Beteendemedicinsk smärtbehandling, Smärtcentrum, KI.

Dessa föreläsningar följs av vetenskapliga fria föredrag, presentationer av utvalda avhandlingar och reseskildringar samt en återkoppling arbetet med kvalitetsregistret HAKIR.

SPUR-inspektörer och externa granskare

Annika Widerberg, Peter Axelsson och Erika Nyman är sedan tidigare SPUR-inspektörer. Johanna von Kieseritzky efterträdde under verksamhetsåret Björn Holm som SPUR-inspektör. Annika Widerberg är SPUR-samordnare. SPUR-inspektioner har under året utförts i Örebro

och under hösten kommer Umeå inspekteras. Regionklinikerna i Linköping och Malmö inspekteras troligen 2018.

Av Socialstyrelsen utsedda externa granskare av specialistbevis är Christina Ljungberg, Annika Widerberg och Peter Axelsson. Johanna von Kieseritzky är nytillträdd extern granskare sedan våren och ersätter Christina Ljungberg som avslutar sitt uppdrag som extern granskare till hösten 2017.

Konsultationsläkare

Föreningens konsultationsläkare hos Läkarförbundet i ärenden där medlemmar behöver stöd är Annika Widerberg.

Medlemmar

Föreningen har 174 medlemmar. Under verksamhetsåret har föreningen välkomnat fem nya medlemmar; Maria Holmgren, Antje Straatman, Ioannis Konstanidis, Elias Gardell och Sindre Gunleiksrud.

Besvarande av skrivelser

SHFs styrelse har under året behandlat ett flertal remisser och förfrågningar från SLS, SLF och SoS men inte bedömt att vi som specialitetsförening behövt inkomma med eget remissvar.

IT-frågor

Hemsidan för Svensk Handkirurgisk Förening (www.handkirurgi.se) har även i år haft problem med korta perioder av avbrott. Styrelsens bedömning är att hemsidan har ett stort behov moderniseras för att få bättre funktionalitet och har inlett diskussion med en ny leverantör med målet att ha en ny och välfungerande hemsida i drift under kommande verksamhetsår.

Webbredaktör Peter Axelsson ser till att information på hemsidan uppdateras kontinuerligt. Alla medlemmar uppmanas att till Peter Axelsson inkomma med konstruktiva idéer till hur hemsidan ytterligare kan förbättras (peter.axelsson@vgregion.se).

Diagnosboken

Diagnosboken togs fram år 2006 och den tryckta upplagan har nu tagit helt slut. Styrelsen gav därför förra året uppdrag till Per Nordmark, ST-läkare i Umeå, att göra en revision av Diagnosboken och även göra den uppdaterade versionen tillgänglig som applikation i smartphones och datorer. I samarbete med kunniga och intresserade medicinska sekreterare i Umeå och Stockholm har diagnos- och åtgärds-koder uppdaterats enligt Socialstyrelsens riktlinjer. En leverantör av medicinska applikationer har arbetat med att ta fram en användarvänlig applikation. Detta omfattande arbete beräknas vara klart till årsmötet och en första version av Diagnosboks-appen kan förhoppningsvis presenteras då. Diagnosboken i elektroniskt format kan revideras och uppdateras årligen, vilket blir en stor fördel jämfört med den tidigare tryckta versionen. Appen blir fritt tillgänglig utan kostnad och kan på så sätt användas både av handkirurger och andra medicinska professioner.

Läkarförbundet - Specialistföreningarnas representantskapsmöte

Specialistföreningarnas representantskapsmöte hösten 2016 hölls den 10 november och vårens möte den 3 april 2017. Tyvärr hade inte någon från styrelsen möjlighet att delta.

Anna Gerber Ekblom är ordinarie representant i SLF och Christina Ljungberg är suppleant.

Svenska Läkaresällskapet

SLS höll fullmäktigemöte hölls den 9 maj i Stockholm. Tyvärr kunde ingen i styrelsen närvara. Vid mötet föreslog SLS att läkare som naturligt tillhör en specialitet söker medlemskap i en sektion inom SLS och i och med detta blir medlem även i SLS.

Konsekvensen av detta blir att sektionerna får ansvar för att ta in medlemsavgift i SLS. SHF's styrelse är mycket tveksamma till detta och frågan kommer lyftas på SHF's årsmöte den 1 september.

Anna Gerber Ekblom är ordinarie representant i SLS och Christina Ljungberg är suppleant.

FESSH

FESSH vetenskapliga möte hölls i år i Budapest. Föreningen har två röster vid FESSH Delegates Council Meeting och representerades även i år av Simon Farnebo och Lars Dahlin. Professor Lars Dahlin är medlem i FESSH Council och ordförande i Relation Committee, docent Simon Farnebo är sitter i FESSH Scientific Committee och blev i år vald att efterträda Marc Garcia Elias som dess ordförande, och Katleen Libberecht är medlem i FESSH Trauma Committee.

Kommande FESSH möten kommer att hållas i, Köpenhamn (13-16 juni 2018), Berlin (i anslutning till Internationella Handmötet IFSSH 2019) samt i Basel (2020).

IFSSH

IFSSH Delegates Council Meeting hölls i anslutning till IFSSH-mötet i Buenos Aires, Argentina i oktober 2016, där Peter Axelsson var föreningens representant på plats.

Prof. Göran Lundborg fick vid öppningsceremonin den 24 oktober ta emot det prestigefyllda priset "Pioneer in Hand Surgery" för sina stora insatser för handkirurgin både nationellt och internationellt.

Samverkan med Svensk Ortopedisk Förening SOF

Tillsammans med SOF's styrelse har styrelsen reviderat nivåstruktureringsplanen handkirurgi vs ortopedi från 2006. Det reviderade förslaget har skickats på remiss till samtliga handkirurgiska regionkliniker i landet. Både SHF's styrelse och SOF's styrelse ställer sig bakom den reviderade nivåstruktureringsplanen som kommer presenteras för årsmötet 1 september. SOF kommer på samma sätt presentera nivåstruktureringsplanen på sitt årsmöte.

SOF har under våren tagit initiativ till en "Bakjoursskola" för nyblivna specialister i ortopedi och handkirurgi. De föreslår ett rullande kursschema om fem kurser där en av kurserna är inriktad på omhändertagande av akuta tillstånd i övre extremiteten. Katleen Libberecht från Handkirurgiska kliniken, Sahlgrenska deltog i SOF's arbetsinternat för "Bakjoursskolan" i juni. SHF's styrelse föreslår att en nationell arbetsgrupp med deltagare från alla handkirurgiska regionkliniker bildas med uppgift att ta fram nationella riktlinjer för det akuta

omhändertagandet av akuta handkirurgiska tillstånd. Katleen Libberecht blir sammankallande för arbetsgruppen.

SOF har även bjudit in medlemmar i SHF att delta i den ledarskapsutbildning som SOF kommer anordna tillsammans med IFL vid Handelshögskolan i Stockholm. Denna kurs riktar sig till yngre specialister med intresse för ledarskap.

Stockholm 2017-06-27

Svensk Handkirurgisk Förenings styrelse
genom

Anna Gerber Ekblom,
Ordförande i Svensk Handkirurgisk Förening